

**Stanowisko
Zgromadzenia Ogólnego
Śląskiego Związku Gmin i Powiatów
z dnia 8 grudnia 2016 r.**

w sprawie: **nielegalnego składowania odpadów na terenie województwa śląskiego**

1. W ostatnich latach na obszarze szeregu gmin woj. śląskiego można zaobserwować narastający problem deponowania różnego rodzaju odpadów (często niebezpiecznych) na terenach do tego nieprzeznaczonych, czy też niezgodnie z wydanymi zezwoleniami. Odpady te są często pozyskiwane w ramach działalności gospodarczej prowadzonej przez różne podmioty, m.in. z zakresu tzw. odzysku odpadów, rekultywacji i „rewitalizacji” prowadzonej na rozległych obszarach, zwłaszcza w obrębie zdegradowanych terenów przemysłowych. Część tych odpadów pochodzi z obszaru woj. śląskiego, część jednak przywożona jest z odległych terenów Polski, po czym nielegalnie składowana. Niejednokrotnie zdarzają się sytuacje, w których odpady przechowywane są niezgodnie z przepisami, bądź też są usuwane w niedozwolony sposób (np. odpady ciekłe bywają wlewane do studzienek kanalizacyjnych lub rzek czy wpuszczane bezpośrednio do gleby, a odpady stałe zasypywane ziemią). Można również wskazać przypadki, w których firmy - chcąc uniknąć obowiązku usunięcia, zgromadzonych w zabroniony sposób odpadów, pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych - porzucają instalacje do ich odzysku i unieszkodliwiania. Zjawiska tego typu w ostatnim czasie występowały w Będzinie, Bytomiu, Katowicach, Piekarach Śląskich, Zabrze, incydentalnie w Gliwicach oraz wielu innych gminach (np. na terenie gminy Zebrzydowice, w miejscu po zlikwidowanej KWK „Morcinek”). Stosunkowo niedawnym przykładem jest zdeponowanie na terenie miasta Sławkowa dużej ilości odpadów w obrębie terenów zamkniętych, znajdujących się we władaniu PKP PLK SA i PKP SA, w wyniku działalności gospodarczej prowadzonej w przeszłości przez firmę REKULT sp. z o.o. Generalnie działalność ta nierzadko doprowadza do głębokiej degradacji środowiska naturalnego, w wielu przypadkach skutkując skażeniem gleby, powietrza i wody pitnej substancjami niebezpiecznymi o poważnej skali przestrzennej i dużym natężeniu.
2. Źródłem wskazanych problemów są po pierwsze częściowo wadliwe regulacje prawne odnoszące się do sposobów postępowania ze składowanymi odpadami w miejscach nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania, a także w sytuacji prowadzenia działalności niezgodnie z otrzymaną decyzją z zakresu gospodarki odpadami. Przykładem może być fakt, że w obecnym stanie prawnym decyzja w sprawie przetwarzania odpadów nie musi zostać zaopiniowana przez wójta, burmistrza czy prezydenta właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności związanej

z odpadami. W związku z tym marszałek, starosta lub regionalny dyrektor ochrony środowiska (w odniesieniu do terenów zamkniętych) wydaje decyzję zezwalającą na przetwarzanie odpadów, podczas gdy organ wykonawczy gminy właściwy ze względu na miejsce prowadzenia działalności, nie posiada możliwości wypowiedzenia się w tej sprawie.

3. Głównym źródłem problemów w tym zakresie jest jednak niewystarczająco skuteczna egzekucja przepisów prawnych w odniesieniu do zjawiska nielegalnie deponowanych odpadów. Wynika to niejednokrotnie m.in. z braku wystarczającej woli ze strony służb i inspekcji funkcjonujących w systemie administracji rządowej, a także z niedostatecznej i słabo skoordynowanej współpracy międzyinstytucjonalnej, która nieefektywnie włącza w podejmowane działania policję i prokuraturę (m.in. w zakresie zidentyfikowania podmiotów i osób ponoszących odpowiedzialność za powstanie szkody w środowisku).
4. W związku z powyższym zwracamy się do Ministra Środowiska z apelem o podjęcie prac legislacyjnych zmierzających do pilnego przygotowania propozycji zmian prawa w celu skutecznego rozwiązywania problemu dot. deponowania odpadów w miejscach nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania, a także w sytuacji prowadzenia działalności niezgodnie z otrzymaną decyzją z zakresu gospodarki odpadami. Jednocześnie postulujemy wdrożenie skutecznych procedur w zakresie kontrolowania przestrzegania przepisów prawnych przez podmioty właściwe w tej dziedzinie oraz bardziej efektywną koordynację działań związanych z usunięciem powstałego w wyniku nielegalnego składowania odpadów zagrożenia, podejmowanego przez służby i inspekcje funkcjonujące w systemie administracji rządowej szczebla centralnego i wojewódzkiego.

Marian Błachut

Przewodniczący
Zgromadzenia Ogólnego